

NE DIRAJTE OVU BILJKU AKO JE VIDITE:

Spržit će vam kožu, možda i oslijepiti!

Riječ je o biljci zvanj Gigantski svinjski korov, a navodno se pojavila u susjednoj Mađarskoj i invazivno se širi. Biljka ima lijep cvijet, a raste od dva do pet metara visine. Međutim, iznimno je toksična, a ako dospije u oko uslijediti će sljepilo koje se uglavnom ne može liječiti.

Ako je dotaknete, u početku je koža crvena i počinje svrbež. Tada se stvaraju mjehurići u obliku opekotine u roku od 48 sati. Oni formiraju crne ili ljubičaste ožiljke koji mogu trajati nekoliko godina. Kako bi došlo do oporavka moguć je i boravak u bolnici. U Njemačkoj, gdje je biljka postala prava smetnja, zabilježeno je oko 16.000 žrtava u jednoj godini.

Društvenim mrežama širi se upozorenje građanima na opasnu biljku lijepih cvjetova koja može izazvati ozbiljna oštećenja kože pa čak i potpuno ili djelomično sljepilo. Dovoljno je samo dotaknuti list da bi se na tome mjestu pojavile rane slične opeklinama čije se posljedice trpe mjesecima, a na koži trajno ostaje tamnocrvena fleka. Najgora je spoznaja da je biljku teško istrijebiti i zato ju je najbolje izbjegavati.

Gigantski svinjski korov (*Heracleum mantegazzianum*, također poznat pod imenom gigantski kravljji peršin, en: Giant Hogweed) je biljka iz porodice Apiaceae, porijeklom iz Kavkaza i središnje Azije. Ona može biti i do 2-5 metara

(rijetko do 7 m) visoka. Osim veličine, sliči običnom svinjskom korovu (Heracleum sphondylium), Heracleum sosnowskyi ili vrtnoj Anđeliki (Angelica archangelica).

Fototoksična je i smatra se štetnim korovom u mnogim državama.

Odlikuje se dodatno debelom tamno crvenkasto-ljubičastom stabljikom i pjegavim stabljikama lista koje su šuplje i proizvode čvrste čekinje. Stabljika varira 3 do 8 cm u obimu, povremeno i do 10 cm. Svaka ljubičasta mrlja na stabljici okružena je dlačicama, a tu su i velike krupne bijele dlake na bazi lista stabljike.

Mnoge strane biljke su uvedene u Englesku u 19. stoljeću, uglavnom za potrebe ukrašavanja.

Neke postale dominantno agresivne i stvaraju ozbiljne probleme u nekim područjima. Sada je široko rasprostranjena po cijelom Britanskom otoku naročito duž riječnih obala. Također se proširila u sjeveroistočnoj i sjeverozapadnoj Americi i središnjoj i istočnoj Kanadi. Jednako je opasna invazivna vrsta u Njemačkoj, Francuskoj i Belgiji, koja ugrožava lokalne vrste biljaka.

Uvedena je u Francuskoj u 19. stoljeću od strane botaničara, a cijenjena je od strane pčelara.

Fototoksičnost

Gigantski svinjski korov je vrlo fototoksična biljka.

Njegov sok može uzrokovati fotodermatitis (tešku upalu kože), kada je koža izložena suncu ili UV-zrakama.

U početku je koža crvena i počinje svrbež. Tada se stvaraju mjehurići u obliku opekotine u roku od 48 sati. Oni formiraju crne ili ljubičaste ožiljke koji mogu trajati i do nekoliko godina.

Prisutnost male količine biljnog soka u očima može dovesti do privremenog ili čak i trajnog sljepila. Te su reakcije uzrokovane prisutnošću linearnog derivata furocoumarina u lišću, korijenju, stabljikama, cvjetovima i sjemenu. Ove kemikalije mogu ući u jezgru epitelnih stanica, formirajući veze s DNA, što uzrokuje da stanice umru. Smeđa boja je uzrokovana proizvodnjom melanina iz furocoumarina.

U Njemačkoj, gdje je biljka postala prava smetnja, zabilježeno je oko 16.000 žrtava u 2003 godini.

Djecu treba držati podalje od Gigantskog svinjskog korova. Zaštitnu odjeću, uključujući i zaštitu za oči, treba nositi prilikom rukovanja ili iskopavanja biljke. Ako je koža izložena, ugroženo područje treba temeljito oprati sapunom i vodom, a izloženu kožu zaštititi od sunca na nekoliko dana.

Američki USDA Forest Service navodi da svinje i goveda mogu jesti Gigantski svinjski korov bez vidnih smetnji.

Teško se uklanja

Zbog svoje fototoksičnosti i invazivne prirode, Gigantski svinjski korov često se aktivno uklanja. U Velikoj Britaniji po zakonu Divljih vrsta i Zavičajnih Zakona 1981 (Wildlife and Countryside Act 1981) kazneno je djelo sađenje ili uzrokovanje rasta Gigantskog svinjskog korova u divljini.

Svinjski korov je reguliran kao federalni štetni korov od strane vlade SAD-a te ga je stoga ilegalno uvesti u Sjedinjene Države ili premjestiti međudržavno bez dozvole iz Ministarstva poljoprivrede.

Gigantski svinjski korov se može suzbiti:

Iskopavanjem

Odsijecanjem cvjetova (biljka može ostaviti nekoliko tisuća sjemenki)

Košanjem

Preuređenjem zemljišta

Ispašom

Špricanjem

Tekućim dušikom

Ako nekim slučajem koža dođe u dodir sa ovim toksinom, treba je što prije zaštititi od sunčevog svjetla (nekoliko dana) te isprati hladnom vodom i sapunom te se obavezno javiti doktoru.

Upozorite prijatelje i rodbinu ! Šaljite dalje!